

કિત્નોં ઓર અલામાતે કિયામત સે મુતઅલ્લિહ

ચંદ

અહાદીષ

: મુઅલ્લિહ :

શૈખ સાલિહ ઇબ્ને અબ્દુલ્લાહ અલ અસ્સાફુ

: મુતરજિમ :

અસરાફુ હફ મફ્દરી

: તમ્હીદ :

વે છોટીસી કિતાબ, જિસ મે અલામાતે ફિયામત ઓર ફિત્નોં સે મુતઅલ્લિક બુખારી ઓર મુસ્લિમ શરીફ મે મઝહૂર ખ્યારે આફા સ.અ.વ. કી ચંદ મુબારક હદીષોં કો ઉન કે હવાલે કે સાથ જમા કીયા ગયા હે, દર અસ્લ ફિત્નોં સે મુતઅલ્લિક શૈખ સાલિહ અલ અસ્સાફ કે એક મજમૂએ કા ગુજરાતી લીપી મે તરજમહ હે; જો હઝરતુલ ઉસ્તાઝ મુફ્તી મજ્દુલ કુદૂસ ખુબૈબ રૂમી દા.બ. (મઝાહિર ઉલૂમ સહારનપૂર) કી હોસલા અફઝાઈ પર ઇસ ખાદિમ ને તરજમહ કર કે તરતીબ દિયા હે; તાકે અરબી ઉર્દૂ ન જાનને વાલે અહબાબ ઇન અહાદીષે મુબારકહ કો પઞ્હ સકે, બલકે હિફઝ યાદ કર લે, ઓર ખૂબ ફાઇદહ ઉઠા સકે. અલ્લાહ પાક ઇસે ફબૂલિયત અતા ફરમા કર મેરે લિયે ઓર મેરે વાલિદૈન કે લિયે ઝરિયએ નજાત ઓર ઝખીરએ આખિરત બનાએ.આમીન

અસરાફલ હફફ મઝહીરી

વ્યારા, ગુજરાત, ભારત

૧૧ જુમાદલ્ ઊલા, ૧૪૪૦ હી.

: મુફ્દમહ :

તમામ તાઅરીફે અલ્લાહ તઆલા કે લિયે હે જિસ કે ફબૂઝએ કુદરત મે પેહલે ઓર પિછલે તમામ ઉમૂર હે, ઓર ખાલિસ બંદગી સિફ્ ઉસી કે લિયે

હે; ઓર દુરુદ વ સલામ હો ઉસ શખ્સ પર જો અપની ઉમ્મત કે લિયે ઉન કી ઝિંદગી કી રાહ ઓર ઉન કી નફા-બખ્શ બાતોં કો બયાન કરને વાલે ઓર નુફસાન-દેહ ચીઝોં સે આગાહ કરને વાલે હેં.

હમ્દ વ સલામ કે બાદ યે અર્ઝ કરતા હું કે જનાબે નબીયે કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વસલ્લમ ને ઉમ્મત કે સામને પૂરે દીન કો વાઝેહ તૌર પર બયાન ફરમા દિયા. જિસ મે વોહ ફિતને ઓર વાફિઆત ભી ઝિક્ક ફરમા દિયે જો આખરી ઝમાને મે પેશ આયેંગે, ઓર ઉન ફિતનો કે વફત ઇફ્તિયાર કરને કી તદબીર ઓર ઉન્હેં સમજને કી તરગીબ ભી ઝિક્ક ફરમા દી.

યુનાંચે ઇસ છોટીસી કિતાબ મે ફિતનોં સે મુતઅલ્લિફ ચંદ અહાદીષ કો બયાન કિયા જા રહા હે તાકે ઉન્હેં યાદ કિયા જાયે ઓર ફાઇદહ ઉઠાયા જાયે. અલ્લાહ તઆલા ઇસ કિતાબ કે ઝરિયે ફાઇદહ પોહચાયેં ઓર ઇસે અપને લિયે ખાલિસ બનાયેં ઓર ફબૂલ ફરમાયેં. યફીનન અલ્લાહ તઆલા હી ઇસ કે ઇન્તિઝામ કરને વાલે ઓર ઇસ પર કુદરત રખને વાલે હેં.

صَلَّى اللهُ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ

સાલેહ ઇબ્ને અબ્દુલ્લાહ અલ અસ્સાફ

મક્કહ મુકર્રમહ

૪ જુમાદલ્ ઉખરા ૧૪૩૭ હી.

❦ ❦ ❦

હદીષ (૧)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. રિવાયત ફરમાતે હેં કે
રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : ઇસ્લામ કી
શુરૂઆત લાચારગી કી હાલત મે હુઈ, ઓર મુસ્તફિબિલ
(ભવિષ્ય) મે ભી લાચારગી કી હાલત મે હો જાયેગા,
જિસ તરહ શુરૂઆત મે થા; પસ લાચારોં કે લિયે ખૂશહાલી
હે. [મુસ્લિમ શરીફ ૧/૮૪]

હદીષ (૨)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. રિવાયત ફરમાતે હેં
કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : આઅમાલ
મે જલ્દી કરો ઇસ સે પેહલે કે અંધેરી રાત કે ટુકળોં કી

તરહ ફિતને ઝાહિર હો જાયે; કે આદમી સુબહ ઈમાન કી હાલત મે હોગા ઓર શામ ફુફ કી હાલત મે હો જાયેગા, ઓર શામ ઈમાન કી હાલત મે હોગા ઓર સુબહ ફુફ કી હાલત મે હો જાયેગા; વોહ અપને દીન કો માઅમૂલી ચીઝ કે બદલે મે બેચ દેગા. [મુસ્લિમ શરીફ ૧/૭૫]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૩)

હઝરત અનસ ઇબ્ને માલિક ર.અ. રિવાયત ફરમાતે હેં કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : મુઝે ઓર ફિયામત કો ઇસ તરહ ભેજા ગયા હે જિસ તરહ વે દો ઉંઝિયાં હેં. [બુખારી શરીફ ૨/૯૬૩]

રિવાયત કરને વાલે ફરમાતે હેં કે આપ સ.અ.વ. ને (ઇરશાદ ફરમાતે હુવે) શહાદતકી ઓર બીચ કી ઉંઝી

કો મિલાયા. (મુસ્લિમ શરીફ ૨/૪૦૬)

હદીષ (૪)

હઝરત ઉસામહ ઇબ્ને ઝૈદ ર.અ. રિવાયત કરમાતે હેં કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ કરમાયા :
મેં ને અપને પીછે મદોં પર એસા કોઈ ફિત્તહ નહી છોળા
જો ઓરતો સે ઝિયાદહ નુફસાન પોહયાને વાલા હો.
[મુસ્લિમ શરીફ ૨/૩૫૨] (યાઅની મદોં કે લિયે ઓરતે
ઝિયાદહ નુફસાન પોહયાને વાલા ફિત્તહ હે.)

હદીષ (૫)

હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી ર.અ. સે રિવાયત હે કે
રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ કરમાયા : યફીનન દુન્યા

સરસબ્જ વ શાદાબ (હરી ભરી) હે, ઓર અલ્લાહ તઆલા ઇસ મે તુમ્હેં નાઇબ બનાતે હેં, ફિર દેખતે હેં કે તુમ કેસા અમલ કરતે હો. લિહાઝા તુમ દુન્યા સે બચો ઓર ઓરતોં સે ભી બચો; ઇસ લિયે કે બની ઇસરાઈલ મે સબ સે પેહલા ફિત્નહ ઓરતોં હી કે બારે મે થા. [મુસ્લિમ

શરીફ ૨/૩૫૩]

હદીષ (૬)

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ર.અ. સે રિવાયત હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : જો શખ્સ અપને અમીર કી તરફ સે કોઈ ના-ગવારી (નારાઝગી) કી બાત દેખે તો વોહ ઉસ પર સબ્ર કરેં, ઇસ લિયે કે જો શખ્સ એક બાલિશ્ત (વેંત) ભી જમાઅત સે અલાફિદહ

(અલગ-થલક) રહેગા ઓર ઇસી હાલત મે મર જાએગા
તો ઉસ કા મરના જહાલત મે મરના હોગા. [બુખારી શરીફ

૨/૧૦૪૫]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૭)

હઝરત જરીર ઇબ્ને અબ્દુલ્લાહ ર.અ. રિવાયત
ફરમાતે હેં કે હજ્જતુલ વદાઅ કે મોકે પર રસૂલુલ્લાહ
સ.અ.વ. ને મુઝ સે ફરમાયા : લોગોં કો ખામોશ કરાઓ,
ફિર ફરમાયા : મેરે બાદ તુમ સબ કાફિર મત બન જાના
કે તુમ મે સે એક દૂસરે કી ગરદન ઉળા દે. [બુખારી શરીફ ૨/૧૦૪૮]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૮)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. સે રિવાયત હે કે

રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : ફસમ હે ઉસ
ઝાત કી જિસ કે ફબ્જએ ફુદરત મે મેરી જાન હે, ફુન્યા
ખત્મ નહીં હોગી યહાં તક કે લોગોં પર એસા દિન આ
જાયેગા કે કાતિલ કો પતા નહીં હોગા કે કિસ બિના પર
ઉસ ને ફત્લ કિયા, ઓર ન મફતૂલ કો પતા હોગા કે કિસ
લિયે ઉસે ફત્લ કિયા ગયા. (આપ સ.અ.વ. સે)
દરયાફત કિયા ગયા : એસા કિસ બિના પર હોગા ?
ફરમાયા : ફત્લ વ ફિતાલ કી બિના પર, કાતિલ ઓર
મફતૂલ દોનોં જહન્નમ મે જાયેંગે. [મુસ્લિમ શરીફ ૨/૩૯૪]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૯)

હઝરત મઅફિલ ઇબ્ને યસાર ર.અ. રિવાયત

ફરમાતે હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા :
ફત્લ વ ફિતાલ કે ઝમાને કી ઇબાદત મેરી તરફ હિજરત
કરને કી તરહ હે. [મુસ્લિમ શરીફ ૨/૪૦૬]

હદીષ (૧૦)

હઝરત ઝુબૈર ઇબ્ને અદી ર.અ. રિવાયત
ફરમાતે હે કે હમ અનસ ઇબ્ને માલિક ર.અ. કી ખિદમત
મે હાઝિર હુવે, ઓર હજ્જાજ ઇબ્ને યૂસુફ કી જાનિબ સે
લોગોં કો જો મુસીબતેં પેશ આ રહી થીં ઉસ કી હમ ને
શિકાયત કી, તો આપ ર.અ. ને ફરમાયા : સબ્ર કરો; ઇસ
લિયે કે તુમ પર ઇસ કે બાદ જો ઝમાના આને વાલા હે
વોહ ઇસ સે ભી ઝિયાદહ પરેશાન-કુન (પરેશાન કરને
વાલા) હોગા; યહાં તક કે તુમ અપને પરવરદિગાર સે

જા મિલોગે. થે બાત મેં ને નબી સ.અ.વ. સે સુની હે.

[બુખારી શરીફ ૨/૧૦૪૭]

હદીષ (૧૧)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. રિવાયત ફરમાતે હેં કે
રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : ઝમાને કે
અજઝા (હિસ્સે) એક દૂસરે કે ફરીબ હો જાયેંગે (વફત
તંગ હો જાયેગા) ઓર અમલ કી કમી હો જાયેગી, ઓર
લાલચ ડાલ દી જાયેગી, ઓર હર્જ બબ્હ જાયેગા.
સહાબહ ર.અ. ને અર્ઝ કિયા : “ હર્જ ” ક્યા ચીઝ હે ?
આપ સ.અ.વ. ને ફરમાયા : ખૂનરેઝી - ખૂનરેઝી. [બુખારી

શરીફ ૨/૮૯૨]

હદીષ (૧૨)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. સે રિવાયત હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : ફિયામત બરપા (ફાઇમ) નહી હોગી યહાં તક કે માલ મે બબ્હોતરી ઓર રેલમ-છેલ હો જાએગી, ઓર યહાં તક કે એક શખ્સ અપને માલ કી ઝકાત નિકાલેગા લેકિન વોહ કિસી એસે શખ્સ કો નહીં પાએગા જો ઉસ સે ઝકાત ફબૂલ કર સકે, ઓર યહાં તક કે અરબ કી સરઝમીન બાગાત વાલી ઓર નહરોં વાલી હો જાએગી. [મુસ્લિમ શરીફ

૧/૩૨૬]

હદીષ (૧૩)

હઝરત અબૂ મૂસા અશ્શયરી ર.અ. સે રિવાયત

હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : લોગોં
પર ઝરૂર એસા વફત આયેગા કે એક આદમી અપને
સોને કી ઝકાત લે કર ચક્કર લગાતા ફિરેગા; મગર કિસી
એસે શખ્સ કો નહી પાએગા જો ઉસ કી ઝકાત કો ફબૂલ
કરે, ઓર એસા ભી દેખા જાએગા કે એક મદ કે પીછે
ચાલીસ-ચાલીસ ઓરતેં આસરા લેગી; મદોં કી કમી ઓર
ઓરતોં કી કષરત (બહ જાને) કી વજહ સે. [બુખારી શરીફ

૧/૧૯૦]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૧૪)

હઝરત ઇબ્ને ઉમર ર.અ. રિવાયત ફરમાતે હેં કે
મેં ને રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. કો ઇરશાદ ફરમાતે હુવે સુના
કે અલ્લાહ તઆલા તુમ્હેં ઇલ્મ દેને કે બાદ દફઅતં

(અચાનક) ઇલ્મ સલ્વ (ઇલ્મ સે મહરુમ) નહીં
ફરમાયેંગે; બલકે ઉલમા કો ઉન કે ઇલ્મ કે સાથ ઉઠા કર
ઇલ્મ સલ્વ ફરમાયેંગે. (ઇલ્મ સે મહરુમ કર દેંગે) ઓર
જાહિલ લોગ બાકી રેહ જાયેંગે, ઉન સે ફત્વે પૂછે જાયેંગે
ઓર વોહ અપની અફલ સે ફત્વે દેંગે; યુનાંચે વોહ ખુદ ભી
ગુમરાહ હોંગે ઓર (દૂસરોં કો ભી) ગુમરાહ કરેંગે. [બુખારી

શરીફ ૨/૧૦૮૬]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૧૫)

હઝરત ઉસામહ ઇબ્ને ઝૈદ ર.અ. રિવાયત
ફરમાતે હેં કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને મદીને કે એક ઉંચે
કિલે સે ઝાંખા ફિર ફરમાયા : કયા તુમ્હેં ભી વોહ ચીઝ
નઝર આ રહી હે જો મુઝે નઝર આ રહી હે ? યફીનન

મેં તુમ્હારે ઘરોં કે બીચ બારિશ કે કતરોં કે ગિરને કી જગ્હોં કી તરહ ફિત્નોં કે વાફેઅ (નાઝિલ) હોને કી જગ્હેં દેખ રહા હું. [બુખારી શરીફ ૧/૨૫૨]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૧૬)

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને મસ્ઊદ ર.અ. સે રિવાયત હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : બુરે લોગોં મે વોહ લોગ હેં જિન પર ફિયામત વાફેઅ હોગી; ઓર વોહ લોગ ઝિંદહ હોગે. [બુખારી શરીફ ૨/૧૦૪૭]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૧૭)

હઝરત મિરદાસ અસ્લમી ર.અ. સે રિવાયત હે

કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : નેક લોગ
 દુન્યા સે એક-એક કર કે રૂખસત હો જાયેંગે, ઓર ખજૂર
 ઓર જવ કે ભૂસે કી તરહ બુરે લોગ રેહ જાયેંગે; જિન
 કી અલ્લાહ તઆલા કો કોઈ પરવાહ નહીં હોગી. [બુખારી
 શરીફ ૨/૫૯૮]

હદીષ (૧૮)

ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત આઇશહ ર.અ. સે
 રિવાયત હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ઇન અલ્ફાઝ મે
 અલ્લાહ કી પનાહ લેતે થે.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ النَّارِ ؛ وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ . وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ ؛ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ
 عَذَابِ الْقَبْرِ ؛ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْغَنَى ؛ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْفَقْرِ ؛ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ
 الْمَسِيحِ الدَّجَالِ .

તરજમહ :- એ અલ્લાહ મેં આપ કી પનાહ લેતા હું આગ
કે ફિત્ને સે; ઓર આગ કે અઝાબ સે, ઓર આપ કી
પનાહ લેતા હું ફબ્ર કે ફિત્ને સે, ઓર આપ કી પનાહ લેતા
હું ફબ્ર કે અઝાબ સે, ઓર આપ કી પનાહ લેતા હું
માલદારી કે ફિત્ને સે, ઓર આપ કી પનાહ લેતા હું ફફીરી
કે ફિત્ને સે , ઓર આપ કી પનાહ લેતા હું મસીહે દજ્જાલ
કે ફિત્ને સે. [બુખારી શરીફ ૨/૯૪૩]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૧૯)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. સે રિવાયત ફરમાતે હેં
કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : અનફરીબ
ફિત્ને ઝાહિર હોંગે; જિન મે બેઠને વાલા ખળે રેહને વાલે
સે બેહતર હોગા, ઓર ખળા રેહને વાલા ચલને વાલે સે

બેહતર હોગા, ઓર ચલને વાલા દોળને વાલે સે બેહતર
હોગા, ઓર જો શખ્સ ઉન ફિત્નોં કો ઉપર સે આંખેગા
વોહ ખુદ ઉસ કા શિકાર હો જાએગા; લિહાઝા જો શખ્સ
કોઇ ઠિકાના-પનાહગાહ પા સકતા હો તો ઉસે ચાહિયે કે
વોહ પનાહ લે લેં. [બુખારી શરીફ ૨/૧૦૪૮]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૨૦)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. રિવાયત ફરમાતે હેં કે
મેં ને સાદિક વ મસ્દૂફ સ.અ.વ. કો યે ફરમાતે હુવે સુના
કે મેરી ઉમ્મત કી બરબાદી કુરૈશ કે ચંદ નવજવાનોં કે
હાથોં સે હોગી. [બુખારી શરીફ ૨/૧૦૪૬]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૨૧)

હઝરત સઅદ ઇબ્ને અબી વક્કાસ ર.અ. રિવાયત ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. એક દિન મકામે આલિયહ સે તશરીફ લાએ ઓર જબ બનૂ મુઆવિયહ મસ્જિદ સે ગુઝર હુવા તો મસ્જિદ મે દાખિલ હુવે ઓર દો રકઆત નમાઝ પઢી; હમ ને ભી આપ સ.અ.વ. કે સાથ નમાઝ પઢી. ઓર આપ સ.અ.વ. ને પરવરદિગાર સે લંબી દુઆ માંગી; ફિર હમારી તરફ મુતવજ્જેહ હુવે ઓર ફરમાયા : મેંને અપને રબ સે ત્રીન ચીઝેં માંગી, ચુનાંચે દો ચીઝેં મુઝે અતા ફરમાઈ ઓર એક સે રોક દિયા. મેરે રબ સે મેંને યે માંગા કે મેરી ઉમ્મત કો ખુશ્ક-સાલી (દુકાળ) સે હલાક ન ફરમાએ; તો યે ચીઝ મુઝે અતા ફરમા દી, ઓર મેંને યે યે માંગા કે મેરી ઉમ્મત કો ડુબા કર હલાક ન

ફરમાયે; તો યે ચીઝ ભી મુઝે આતા ફરમા દી, ઓર મેંને
યે યે માંગા કે ઉન મે આપસ મે લળાઈ ન હો; તો ઇસ સે
મુઝે રોક દિયા. [મુસ્લિમ શરીફ ૨/૩૯૦]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૨૨)

હઝરત ઝૈનબ બિન્તે જહશ ર.અ. સે રિવાયત હે
કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. એક દિન ઉન કે પાસ ખૌફ-ઝદહ
હો કર તશરીફ લાયે; આપકા ચેહરએ અનવર સુખ
(લાલ) થા; આપ ફરમા રહે થે : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
લિયે હલાકત હે ઉસ બુરાઈ સે જો ફરીબ આ પહોંચી હે;
આજ યાજૂજ - માજૂજ કી દીવાર ઇતની ખોલ દી ગઈ.
યે ફરમાતે હુવે આપ સ.અ.વ. ને અપની દો ઉંઝિયો
યાઅની અંગૂઠે ઓર ઉસ કે ફરીબ કી ઉંઝી સે (ગોલ

છશારા ફરમાતે હુવે) હલકા બનાયા. ઉમ્મુલ મુઅમિનીન
ફરમાતી હેં કે મેં ને અર્ઝ કિયા : એ અલ્લાહ કે રસૂલ !
કયા હમ હલાક હો જાયેંગે ? જબકે હમારે અંદર નેક
લોગ હોંગે ? આપ સ.અ.વ. ને ફરમાયા : હાં, જબ ગંદગી
ફેલ જાયે. [બુખારી શરીફ ૨/૧૦૫૬]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૨૩)

હઝરત હુઝૈફા ઇબ્ને યમાન ર.અ. સે રિવાયત હે
કે હમ લોગ હઝરત ઉમર ર.અ. કે પાસ બેઠે હુવે થે ; તો
આપ ર.અ. ને પૂછા કે તુમ મે સે કિસ કો ફિત્ને કે બારે
મે નબી સ.અ.વ. કા ઇરશાદ યાદ હે ? તો હઝરત હુઝૈફા
ર.અ. ને સુનાયા : - આદમી કે અપને ઘર વાલોં ઓર
માલ ઓર અવલાદ ઓર પળોસિયોં સે મુતઅલ્લિફ જો

ફિત્ને હોતે હૈં; નમાઝ, સદકહ, અમ્ર બિલ માઅરુફ
(ભલાઈ કા હુકમ) ઓર નહ્ય અનિલ મુન્કર (બુરાઈ
સે રોકના) ઉન કો મિટા દેતે હૈં. તો હઝરત ઉમર ર.અ.
ને ફરમાયા : મેં ઇસ કે બારે મે નહીં પૂછ રહા હું બલકે
ઉસ ફિત્ને કે બારે મે પૂછ રહા હું જો સમંદર કી તરહ
મોજે મારતા હોગા. હઝરત હુઝૈફા ર.અ. ને અર્ઝ કિયા :
એ અમીરુલ મુઅમિનીન ! આપ કો ઉસ ફિત્ને સે ડરને
કી કોઈ ઝરૂરત નહીં હે; બેશક આપ કે ઓર ઉસ ફિત્ને કે
દરમિયાન એક બંદ દરવાઝા હે. હઝરત ઉમર ર.અ. ને
ફરમાયા : ક્યા વો દરવાઝા તોળા જાએગા યા ખોલા
જાએગા ? ફરમાયા : નહીં બલકે તોળા જાએગા. હઝરત
ઉમર ર.અ. ને ફરમાયા : તબ તો વોહ કભી બંદ નહી હોગા.
મેં ને કહા : જીહાં.

(શાગિર્દ કેહતે હેં કે યે રિવાયત સુનને કે બાદ)...

હમ ને હઝરત હુઝૈફા ર.અ. સે પૂછા : ક્યા હઝરત ઉમર ર.અ. ઉસ દરવાઝે કો જાનતે થે ? ફરમાયા : હાં, જિસ તરહ યે જાનતે થે કે દિન કે બાદ રાત હોતી હે, ઓર યે ઇસ લિયે કે મેં ને ઉન્હેં હદીષ બયાન કી થી કોઇ મનઘળત બાતેં નહીં. (શાગિર્દ કેહતે હેં કે) ફિર હમેં યે પૂછને મે ડર લગા કે વોહ દરવાઝા કોન થા ? તો હમ ને મસરૂફ સે કહા તો ઉન્હોં ને પૂછ લિયા ઓર કહા : વોહ દરવાઝા કોન થા ? હઝરત હુઝૈફા ર.અ. ને જવાબ દિયા : ઉમર. [બુખારી શરીફ

૨/૧૦૫૧]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૨૪)

ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત આઇશહ ર.અ. સે

રિવાયત હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ. વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા :
 એક લશ્કર કઅબતુલ્લાહ પર (ઉસ કો મલ્યામેટ કરને
 કે ઇરાદે સે) ચબ્હાઈ કરેગા; લેકિન જબ વોહ લોગ વહાં
 કે એક મૈદાન મે પહોચેંગે તો સબ કે સબ લોગ ઝમીન
 મે ધંસ જાયેંગે. હઝરત આઇશાહ ર.અ. ફરમાતી હેં કે મેં
 ને અર્ઝ કિયા : એ અલ્લાહ કે રસૂલ ! કેસે વોહ સબ કે
 સબ લોગ ઝમીન મે ધંસ જાયેંગે ? જબકે ઉન મે ઉન
 કે બાઝાર (વાલે લોગ) ભી હોંગે ? ઓર વોહ લોગ ભી
 હોંગે જો ઉન મે સે નહીં હોંગે ? આપ સ.અ.વ. ને
 ફરમાયા : સબ કે સબ ધંસ જાયેંગે; ફિર અપની અપની
 નિયતોં કે મુતાબિક ઝિંદહ હોંગે. [બુખારી શરીફ ૧/૨૮૪]

અલ્લાહ પાક હમ સબ કો અપને ફઝલ સે અપને મફબૂલ બંદોં મે શામિલ ફરમાયેં ઓર હર તરહ કી મહરૂમી સે
 હિફાઝત ફરમાયેં. આમીન

હદીષ (૨૫)

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને અમ્ર ઇબ્ને આસ ર.અ. સે રિવાયત હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : મુઝ સે પેહલે જો ભી નબી આયા ઉસ પર વે ઝરૂરી થા કે વોહ અપની માઅલૂમાત કે મુતાબિફ અપની ઉમ્મત કો ઉન કી ભલાઈ પર મુત્તલેઅ (આગાહ) કર દે, ઓર અપની માઅલૂમાત કે મુતાબિફ ઉનહેં ઉન ચીઝોં સે ડરાએં જો શર (બુરાઈ) કા સબબ હો; ઓર બેશક તુમ્હારી ઇસ ઉમ્મત કી આફિયત ઇસ કે શુરૂઅ કે હિસ્સે મે રખ્ખી ગઈ હે, ઓર પિછલા હિસ્સા અનફરીબ આઝમાઈશ ઓર નઈ-નઈ બાતોં સે દોચાર (પરેશાન) હોગા; યુનાંચે એસે (બળે બળે) ફિન્ને આએંગે જિન મે સે બાઅઝ (અમુક) ફિન્ને દૂસરે બાઅઝ (અમુક) ફિન્નોં કો ભી હલકા કર દેંગે;

ઓર એક (બળા) ફિત્તહ તો એસા આએગા કે ઈમાન
વાલા પુકાર ઉઠેગા કે યે મુઝે હલાક કર દેગા, લેકિન વોહ
ફિત્તહ દૂર હો જાએગા; ફિર દૂસરા એક બળા ફિત્તહ સર
ઉઠાએગા તો ફિર ઈમાન વાલા પુકાર ઉઠેગા : યહી હે –
યહી હે (જો મુઝે હલાક કરને વાલા હે.) ઇસ લિયે જો
શખ્સ યે યાહે કે ઉસે જહન્નમ સે બચા લિયા જાએ, ઓર
જન્નત મે દાખિલ કર લિયા જાએ, તો ઉસે યાહિયે કે ઇસ
હાલત મે મોત આએ કે વોહ અલ્લાહ પર ઓર આખિરત
પર ઈમાન રખતા હો, ઓર લોગોં કે સાથ એસા બરતાઉ
કરે જેસા અપને લિયે પસંદ કરતા હો. [મુસ્લિમ શરીફ ૨/૧૨૬]

હદીષ (૨૬)

હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી ર.અ. સે રિવાયત હે કે

મેં ને રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. કો યે ઇરશાદ ફરમાતે હુવે
સુના કે લોગોં પર એક ઝમાના એસા આએગા કે જિસ મે
મુસલમાન કા સબ સે ઉમ્દહ (અચ્છા) માલ બકરી હોગા;
જિસ કો લે કર વોહ પહાળોં કી ચોટિયોં પર બારિશ ગિરને
કી જગ્હોં પર ચલા જાએગા. વોહ ફિત્નોં કે ડર સે અપને
દીન કો લે કર ભાગેગા. [બુખારી શરીફ ૧/૫૦૮]

હદીષ (૨૭)

હઝરત અબૂ મૂસા અશ્શઅરી ર.અ. સે રિવાયત હે
કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : ઝરૂર મેરી
ઉમ્મત કે કુછ ગિરોહ એસે હોંગે જો માઅમૂલી ઓર ઉમ્દહ
રેશમ કો, ઓર શરાબ ઓર ગાને બજાને કે આલાત
(સામાન) કો હલાલ સમઝેંગે; ઓર કુછ ગિરોહ કિસી

પહાળ કે દામન મે ઠેહરેંગે, શામ કો ચરવાહા ઉન કે જાનવર ઉન કે પાસ લે કર આએગા ઉસી વફત એક ફફીર ઉન કે પાસ કિસી ઝરરત કો લે કર પોહયેગા, તો વોહ લોગ ઉસ સે કહેંગે : કલ આના; યુનાંયે અલ્લાહ તઆલા ઉન પર અઝાબ મુસલ્લત કર દેંગે, ઓર ઉન પર પહાળ ગિરા દેંગે, ઓર દૂસરે કુછ લોગોં કો ફિયામત તક કે લિયે બન્દર ઓર ખિન્જીર બના દેંગે. [બુખારી શરીફ ૨/૮૩૭]

હદીષ (૨૮)

હઝરત અનસ ઇબ્ને માલિક ર.અ. ફરમાતે હેં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. સે એક એસી હદીષ સુની જો મેરે સિવા તુમહેં કોઈ નહીં બયાન કરેગા; આપ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : યે બાતેં ફિયામત કી નિશાનિયોં મે સે

હેં - જહાલત કા આમ હો જાના, ઓર (દીની) ઇલ્મ કા કમ
હો જાના; ઓર ઓરતોં કા બજહ જાના, ઓર મદોં કા કમ
હો જાના; યહાં તક કે પચાસ પચાસ ઓરતોં કે લિયે એક
હી મદ ઝિમ્મેદાર હોગા. [બુખારી શરીફ ૨/૮૩૬]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૨૯)

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને ઉમર ર.અ. સે રિવાયત
હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : તુમ લોગ
યહૂદિયોં સે ફિતાલ (જિહાદ) કરોગે; યહાં તક કે યહૂદિયોં
મે સે કોઇ પત્થર કે પીછે પનાહ લેગા, તો વોહ પત્થર બોલ
ઉઠેગા કે એ અલ્લાહ કે બન્દે, યે રહા યહૂદી મેરે પીછે; ઉસે
ફત્લ કર દે. [બુખારી શરીફ ૨/૪૧૦]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૩૦)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. સે રિવાયત હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : કિસરા હલાક હો જાએગા ઉસ કે બાદ કોઈ કિસરા નહીં રહેગા, ઓર ફૈસર હલાક હો જાએગા ઉસ કે બાદ કોઈ ફૈસર નહીં રહેગા, ઓર ઇન દોનોં કા ખજાનહ અલ્લાહ કે રાસ્તે મે તફસીમ હો જાએગા. [મુસ્લિમ શરીફ ૨/૩૯૬]

હદીષ (૩૧)

હઝરત અબ્દુલ્લે માલિક ર.અ. રિવાયત કરતે હેં કે ગઝવએ તબૂક કે મોકે પર મેં રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. કી ખિદમત મે હાઝિર હુવા - ઉસ વકત આપ સ.અ.વ. ચમળે

કે બને હુવે એક પ્રેમે મે તશરીફ ફરમા થે - આપ સ.અ.વ.
ને ફરમાયા : ફિયામત સે પેહલે (ઝાહિર હોને વાલી) ઇન
છે (નિશાનિયોં) કો તુમ શુમાર કરો; [૧] મેરી વફાત,
[૨] ફિર બૈતુલ્ મુફદ્દસ કી ફતહ, [૩] ફિર એસી વબા
(બીમારી) જો તુમ્હારે બદનોં કો એસે જકળ લેગી જેસે
બકરીયોં કો ફુઆસ નામ કી બિમારી લગ જાતી હે, [૪]
ફિર માલ કી કષરત; યહાં તક કે એક આદમી કો સૌ (૧૦૦)
દીનાર ભી દિયે જાયેંગે ફિર ભી વોહ નારાઝ હી રહેગા,
[૫] ફિર એક ઝબરદસ્ત ફિત્નહ; જિસ મે અરબ કા એક-
એક ઘર મુબ્તલા હો જાયેગા, [૬] ફિર તુમ્હારે ઓર બની
અસ્ફર (મુલ્કે રૂમ વાલોં) કે દરમિયાન એક મુસાલહત;
જિસે વોહ લોગ બરફરા (બાકી) નહીં રખ્યેંગે; યુનાંચે
વોહ લોગ અસ્સી (૮૦) ઝંડો કે નીચે જમા હો કર તુમ પર

ચબ્હાઈ કરેંગે, ઇસ તોર પર કે હર ઝંડે કે નીચે બારહ
(૧૨) હઝાર (ઘોળસવાર) હોંગે. [બુખારી શરીફ ૧/ ૪૫૦]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૩૨)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. સે રિવાયત હે કે
રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : ફિયામત ઉસ
વક્ત તક ફાઇમ નહીં હોગી જબ તક કે દરિયાએ કુરાત
સોને કે પહાળ સે હટ કર નીચે ન ઉતર જાયે; (યાની જબ
તક દરિયાએ કુરાત સે સોને કા પહાળ ઝાહિર ન હો જાયે)
લોગ ઉસ પર લળાઈ કરેંગે; યુનાંચે હર સૌ (૧૦૦) મે સે
નિન્નાનવે (૯૯) લોગ કતલ હોંગે; ઓર ઉન મે સે હર શખ્સ
યહી સમઝ રહા હોગા કે શાયદ મેં હી વોહ હું જો બચ જાઉં.
ઇસ લિયે જો શખ્સ ભી વહાં હાઝિર હો ઉસે ચાહિયે કે ઉસ

મે સે કુછ ન લેં. [મુસ્લિમ શરીફ ૨/૩૯૧]

હદીષ (૩૩)

હઝરત અબૂ મૂસા અશ્શરી અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને કૈસ ર.અ. રિવાયત ફરમાતે હેં કે હમ ને રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. કે સાથ મઝારિબ કી નમાઝ પઢી, ફિર દિલ મે ખયાલ કિયા કે “ ક્યા અચ્છા હો કે હમ ઇંતેઝાર કરેં તાકે ઇશા કી નમાઝ ભી આપ સ.અ.વ. કે સાથ પઢ્હ લેં! ” યુનાંચે હમ ને ઇંતેઝાર કિયા, ફિર રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. હમારે પાસ તશરીફ લાએ તો ઇરશાદ ફરમાયા : **ક્યા તુમ યહીં રૂકે રહે ?** તો હમ ને અર્ઝ કિયા : હાં, તાકે ઇશા કી નમાઝ ભી હમ આપ કે સાથ પઢ્હેં; તો આપ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : **આપ લોગોં ને અચ્છા કિયા. યા**

ये इरमाया : आप लोगों ने ठीक किया; फिर आप
स.अ.व. ने अपना सर आस्मान की तरफ उठाया और
इरमाया : सितारे आस्मान के लिये हिफाजत का सबब
है, जब सितारे जाते रहेंगे तो आस्मान को वोह बात
पेश आ जायेगी जो उस के लिये (पेहले से) मुफ़र्र है;
और में मेरे सहाबह के लिये हिफाजत का सबब हूं, जब
में जाता रहूंगा तो मेरे सहाबह को वोह बात पेश आ
जायेगी जो उन के लिये (पेहले से) मुफ़र्र है; और
मेरे सहाबह मेरी पूरी उम्मत के लिये हिफाजत का सबब
है, जब मेरे सहाबह जाते रहेंगे तो मेरी उम्मत को वोह
बात पेश आ जायेगी जो उन के लिये (पेहले से)
मुफ़र्र है. [मुस्लिम शरीफ़ २/३०८]

હદીષ (૩૪)

હઝરત જિબ્રઈલ અ.સ. વાલી લંબી હદીષ મે
ફિયામત કી નિશાનિયોં સે મુતઅલ્લિફ રસૂલુલ્લાહ
સ.અ.વ. કા વે ઇરશાદ ઝિક કિયા ગયા હે કે...

બાંદી અપની આફાની કો જનેગી; ઓર તુમ
દેખોગે કે નંગે પૈર નંગે બદન રેહને વાલે મોહતાજ જો
બકરીયાં ચરાયા કરતે થે, ઇમારત બનાને મેં એક દૂસરે
પર ફપ્ર કરને લગેં ગે. [મુસ્લિમ શરીફ ૧/૨૭]

હદીષ (૩૫)

હઝરત મુસ્તવરિદ કુરશી ર.અ. રિવાયત
ફરમાતે હેં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. સે સુના, આપ

ફરમા રહે થે : ફિયામત ઉસ વક્ત કાઇમ હોગી જબ અહલે રૂમ (ઇસાઈ), લોગોં મે સબ સે ઝિયાદહ હોંગે. હઝરત અમ્ર ઇબ્ને આસ ર.અ. ને કહા : દેખો તુમ ક્યા કેહ રહે હો ? હઝરત મુસ્તવરિદ ફુરશી ર.અ. ને કહા : મેં વહી કેહ રહા હું જો મેંને રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. સે સુના થા; તો હઝરત અમ્ર ઇબ્ને આસ ર.અ. ને ફરમાયા : અગર આપ વહી કેહ રહે હો (તો સચ કેહ રહે હો) ઇસ લિયે કે ઉન (ઇસાઈયોં) મે ચાર સિફાત પાએ જાતે હેં; ૧. મુસીબત કે વક્ત સબ સે ઝિયાદહ બુદ્બાર (સબ્ર કરને વાલે) હોતે હેં, ૨. મુસીબત કે બાદ સબ સે જલ્દી હોશિયાર હો જાતે હેં, ૩. ભાગને કે બાદ સબ સે પેહલે હમલા કરતે હેં, ૪. મિસ્કીન, યતીમ ઓર કમઝોર કે લિયે લોગોં મે બેહતર હોતે હેં, ઓર એક પાંચવી સિફત બહોત

અચ્છી હે કે બાદશાહોં કે ઝુલ્મ કો રોકતે હેં. [મુસ્લિમ શરીફ

૨/૩૯૨]

હદીષ (૩૬)

હઝરત અબુ નઝરહ ર.અ. રિવાયત કરમાતે હેં કે હમ હઝરત જાબિર ઇબ્ને અબ્દુલ્લાહ ર.અ. કે પાસ મૌજૂદ થે; ઉન્હોંને કરમાયા : ફરીબ હે ઇરાક વાલોં કે ફફીઝ (વે એક માપ હે) ઓર દિરહમ ઉન કે પાસ ન આયે; હમ ને કહા : રુકાવટ કિસ તરફ સે હોગી ? કરમાયા : અજમિયોં (બિનઅરબોં) કી તરફ સે, વો ઇસ કો રોક લેંગે; ફિર કરમાયા : ફરીબ હે શામ (સીરિયા) વાલોં કે ફફીઝ ઓર મુદય (વે ભી ઇરાક ઓર સીરિયા કા એક માપ હે) ઉન કે પાસ ન આયે; હમ ને કહા :

રૂકાવટ કિસ તરફ સે હોગી ? ફરમાયા : રૂમ કી તરફ સે;
ફિર આપ થોળી દેર ખામોશ રહે ઓર ફરમાયા :

રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા :
મેરી ઉમ્મત કે આખરી હિસ્સે મે એક ખલીફહ આએગા
જો (રૂપિયે-પૈસે વગેરહ) માલ (લોગોં કો) લબ ભર
ભર કર દેગા, ઓર ઉસે ગિનેગા ભી નહીં.

શાગિર્દ જરીર ફરમાતે હેં કે મેં ને અબૂ
નઝરહ ઓર અબુલ અલા સે અર્ઝ કિયા : ક્યા તુમ
સમઝતે હો કે યે ખલીફહ ઉમર ઇબ્ને અબ્દુલ અઝીઝ
હેં ? ફરમાયા : નહીં. (યે તો ઇમામ મહદી હેં જો ઉમ્મત
કે આખરી હિસ્સે મે આએંગે, ઉમર ઇબ્ને અબ્દુલ અઝીઝ
તો શુરૂ કે હિસ્સે મે હેં) [મુસ્લિમ શરીફ ૨/૩૯૫]

હદીષ (૩૭)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. રિવાયત ફરમાતે હેં કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : ફિયામત ઉસ વક્ત તક કાઇમ નહીં હોગી યહાં તક કે રૂમ (યાની મુલ્કે રૂમ કે ઇસાઇયોં કા લશ્કર) “ અઅમાક ” ઓર “ દાબિક ” (યે દોનોં મુલ્કે શામ કે શહર હેં હલબ કે ફરીબ) મે ઉતરેગા, ફિર ઉન કી તરફ મદીનહ કા એક લશ્કર નિકલેગા; જો ઉસ વક્ત તમામ ઝમીન વાલોં મે બેહતર હોગા, ફિર જબ દોનોં લશ્કર (જંગ કે લિયે) સફ બના લેંગે; તો રૂમ વાલે કહેંગે કે તુમ હમારે ઓર ઉન (મુસલમાનોં) કે દરમિયાન સે હટ જાઓ જિન્હોંને હમારે કુછ લોગોં કો ફેદ કિયા હે, હમ ઉન સે ફિતાલ કરેંગે; તો મુસલમાન કહેંગે : નહીં, અલ્લાહ કી ફસમ !

હમ તુમ્હારે ઓર હમારે ભાઇયોં કે દરમિયાન સે નહીં
હટૅંગે, ફિર મુસલમાન ઉન કે સાથ જંગ કરૅંગે; તો એક
તિહાઇ લશ્કર ભાગ જાએગા; જિન કી તૌબહ અલ્લાહ
તઆલા કભી ફબૂલ નહીં કરૅંગે, ઓર એક તિહાઇ શહીદ
હો જાએગા; જો અલ્લાહ તઆલા કે યહાં સબ શહીદોં મે
અફઝલ હોંગે, ઓર એક તિહાઇ ફતહયાબ હોંગે; જો બાદ
મે કભી ભી ફિતને મે મુબ્તલા નહીં હોંગે, ફિર
કુસ્તુન્તીનિય્યહ (ઇસ્તંબૂલ) કો ફતહ કરૅંગે, ઓર જબ
ગનીમત કા માલ તફસીમ કર રહે હોંગે ઓર અપની
તલવારોં કો ભી ઐતુન કે દરખ્ત પર લટકા દિયા હોગા
કે અચાનક શૈતાન ચિલ્લાએગા : દજ્જાલ તુમ્હારે પીછે
તુમ્હારે અહલો-ઇયાલ મે આ પહોચા; તો યે લોગ નિકલ
ખળે હોંગે; હાલાંકે યે ખબર ઝુટી હોગી, જબ યે લોગ મુલ્કે

શામ આયેંગે તબ વોહ નિકલેગા; યુનાંચે યે લોગ કિતાલ કી તય્યારી કર રહે હોંગે, સફોં કો ઠીક કર રહે હોંગે, ઉસી વક્ત નમાઝ કી જમાઅત ખળી હો જાયેગી ઓર હઝરત ઈસા ઇબ્ને મરયમ અલય્હિસ્સલામ ઉતરેંગે ઓર ઉન કી ઇમામત (યાની મુસલમાનોં કે ઇમામ કો ઇમામત કા હુકમ) કરેંગે, ઓર જબ આપ અલય્હિસ્સલામ કો અલ્લાહ કા દુશ્મન (દજ્જાલ) દેખેગા તો એસે પિઘલેગા જેસે નમક પાની મે પિઘલતા હે; અગર ઉસ કો યુંહી છોળ દે તો ખુદ-બખુદ પિઘલ કર હલાક હો જાયે; મગર અલ્લાહ ઉસે હઝરત ઈસા અલય્હિસ્સલામ કે હાથોં કતલ કરેંગે, ઓર ઉસ કા ખૂન ભી આપ અલય્હિસ્સલામ કે નેઝે (હથિયાર) પર લગા હુવા દિખલાયેંગે. [મુસ્લિમ શરીફ ૨/૩૯૧]

હદીષ (૩૮)

હઝરત અનસ ઇબ્ને માલિક ર.અ. સે રિવાયત

હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : જિસ
નબી કો ભી (દુન્યા મે) ભેજા ગયા ઉસ ને અપની ઉમ્મત
કો કાને (કાંણે) ઝુટે સે (યાઅની દજ્જાલ સે) ડરાયા;
સુનો ! વોહ કાના હોગા, ઓર તુમ્હારા રબ કાના નહીં હે;
ઓર ઉસ કી દોનોં આંખોં કે દરમિયાન “ કાફિર ” લિખ્મા
હુવા હોગા. [બુખારી શરીફ ૨/૧૦૫૬]

હદીષ (૩૯)

હઝરત અનસ ઇબ્ને માલિક ર.અ. સે રિવાયત

હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : હર શહર

કો દજ્જાલ પામાલ કરેગા; સિવાયે મક્કહ ઓર મદીનહ કે, ઓર ઇન કે હર રાસ્તે પર ફરિશ્તે હોંગે જો સફ બાંધે હુવે ઇન કી હિફાઝત કરેંગે, ફિર મદીનહ ઉસ મે બસને વાલોં કે સાથ તીન મરતબહ કાંપ જાયેગા, ઓર અલ્લાહ તઆલા હર કાફિર ઓર મુનાફિક કો નિકાલ બાહર કરેંગે. [બુખારી શરીફ ૧/૨૫૩]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૪૦)

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને અમ્ર ર.અ. સે રિવાયત હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : જબ તુમ પર ફારિસ ઓર રુમ (કે ખઝાનોં) કો ખોલ દિયા જાયેગા તો તુમ ક્યા કરોંગે ? હઝરત અબ્દુર્રહમાન ઇબ્ને અવ્ફ ર.અ. ને અર્ઝ કિયા : વહી કરેંગે જિસ કા અલ્લાહ

ને હુકમ દિયા. (ઇસ પર) આપ સ.અ.વ. ને ફરમાયા :
 યા ઇસ કે અલાવા ઓર કુછ ?! તુમ (માલ મે) એક
 દુસરે સે આગે બઝ્ઝને કી કોશિશ કરોગે, ફિર એક દુસરે
 સે હસદ કરોગે, ફિર એક દુસરે સે પીઠ ફેરોગે, ફિર એક
 દુસરે સે બુઝ્ઝ (કીના) રખ્ખોગે; યા ઇસી તરહ આપ ને
 ફરમાયા : ફિર તુમ મિસ્કીન મુહાજિરીન કે પાસ જાઓગે,
 ઓર એક કો દુસરે કા હકમ બનાઓગે. [મુસ્લિમ શરીફ

૨/૪૦૭]

હદીષ (૪૧)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. સે રિવાયત હે કે
 રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : ફિયામત ઉસ
 વક્ત તક ફાઇમ નહીં હોગી; યહાં તક કે તુમ અજમિયોં

કે શહર “ ખુઝ ” ઓર “ કિરમાન ” (વે દોનોં ઈરાન કે શહર હેં) સે જંગ કરોગે; જિન કે ચેહરે સુખ (લાલ) હોંગે, નાક ચપટી હોગી, આંખે છોટી હોગી; ગોયા ઉન કે ચેહરે એસે હોગે જેસે એક કે ઉપર એક ઢાલ રખ્ખી હુઇ હે, ઉન કે જુતે બાલોં વાલે હોગે. [બુખારી શરીફ ૧/૫૦૭]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૪૨)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ર.અ. સે રિવાયત હે કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા : દોનોં સૂરોં કે દરમિયાન ચાલીસ કા ફાસલા હોગા. શાગિદોં ને પુછા : એ અબૂ હુરૈરહ ! કયા ચાલીસ દિન કા ફાસલા હોગા ? ફરમાયા : મુઝે નહીં માઅલુમ. શાગિદ ને પૂછા : ચાલીસ સાલ કા ? ફરમાયા : મુઝે નહીં માઅલુમ. અર્ઝ કિયા :

ચાલીસ મહીને કા ? ફરમાયા : મુઝે નહીં માઅલૂમ. ઓર
ઇન્સાન કી હર ચીઝ ફના હો જાએગી; સિવાએ રીઝ્ક કી
હકી કે, ઉસી સે દોબારા બનાયા જાએગા. [બુખારી શરીફ
૨/૭૧૧]

હદીષ (૪૩)

હઝરત ઇબ્ને યમાન ર.અ. સે રિવાયત હે કે લોગ
રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. સે ખૈર કે બારે મે દરયાફત ક્રિયા
કરતે થે, ઓર મે આપ સ.અ.વ. સે શર (બુરાઈ) કે
બારે મે દરયાફત ક્રિયા કરતા થા; ઇસ ખૌફ સે કે કહીં મેં
ફંસ ન જાઉં; યુનાંચે મેં ને અઝ્ક ક્રિયા : એ અલ્લાહ કે
રસૂલ ! હમ લોગ જાહિલિયત ઓર શર કે ઝમાને મે
થે, ફિર અલ્લાહ પાક ને હમેં યે (ઇસ્લામ કી) ખૈર અતા

ફરમાઈ; તો ક્યા ઇસ ખૈર કે બાદ ભી કોઈ શર કા ઝમાનહ હોગા ? આપ સ.અ.વ. ને ફરમાયા : હાં. મેં ને અર્ઝ કિયા : ઓર ક્યા ઇસ શર કે બાદ ભી કોઈ ખૈર કા ઝમાનહ આએગા ? આપ સ.અ.વ. ને ફરમાયા : હાં, ઓર ઉસ મે “દખ્ન” હોગા. મેં ને અર્ઝ કિયા : યે દખ્ન ક્યા ચીઝ હે ? ફરમાયા : એસે કુછ લોગ હોંગે જો મેરે તરીકે કે અલાવહ (તરીકે) પર ચલેંગે, ઉન મે કુછ અચ્છાઈ ભી હોગી ઓર બુરાઈ ભી. મેં ને અર્ઝ કિયા :તો ક્યા ઉસ ખૈર કે બાદ ફિર કોઈ શર કા ઝમાનહ આએગા ? ફરમાયા : હાં, જહન્નમ કે દરવાઝોં કી તરફ બુલાને વાલે લોગ પેદા હોંગે; જો શખ્સ ઉન કી ઇસ બાત કો ફબૂલ કરેગા ઉસે વોહ લોગ જહન્નમ મે ફેંક દેંગે. મેં ને અર્ઝ કિયા : યા રસૂલુલ્લાહ ! હમેં ઉન કે અવસાફ ભી

બયાન ફરમા દીજિયે. ફરમાયા : વોહ લોગ હમારી ફ્રીમ
 મે સે હોંગે, ઓર હમારી ઝબાન (ભાષા) મે બાત કરેંગે.
 મેને અઝ કિયા : ફિર અગર મેં વોહ ઝમાના પા લું તો
 આપ કા મુઝે ક્યા હુકમ હે ? ફરમાયા : મુસલમાનોં કી
 જમાઅત ઓર ઉન કે ઇમામ કે સાથ બંધે રેહના. મેને અઝ
 કિયા : ફિર અગર મુસલમાનોં કી કોઈ જમાઅત ન હો ઓર
 ઉન કા કોઈ ઇમામ ન હો તો ? ફરમાયા : ઉન તમામ
 ફિરફોં સે અલગ હો જાના, યાહે કિસી દરખ્ત કી જળ તુઝે
 ચબાની પળે; યહાં તક કે તુઝે મોત આ જાયે ઓર તૂ ઉસી
 પર ફાઇમ હો. [બુખારી શરીફ ૨/૧૦૪૯]

÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷ ÷

હદીષ (૪૪)

હઝરત જાબિર ઇબ્ને અબ્દુલ્લાહ ર.અ. રિવાયત

ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા :
મેરી ઉમ્મત મે સે એક જમાઅત એસી હોગી જો મુસલ્સલ
(લગાતાર) ફિયામત તક (દુશ્મનોં સે) ફિતાલ કરતી
રહેગી, હફ પર હોગી, ગાલિબ હોગી. (ઓર) ફરમાયા :
ફિર ઈસા ઇબ્ને મરયમ અ.સ. ઉતરેંગે તો ઉન કા અમીર
કહેગા : તશરીફ લાઇયે; હમેં નમાઝ પઢાઇયે. તો
(હઝરત ઈસા અ.સ.) ફરમાયેંગે : નહીં; તુમ હી મે સે એક
દૂસરોં પર હાકિમ હૈં. વે અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ઇસ
ઉમ્મત કી બુઝુર્ગી હે. [મુસ્લિમ શરીફ ૧/૮૭]

